

Вермієнко Т.Г.

к.е.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В сучасних умовах економіки України можливості фінансового забезпечення інноваційних процесів, у тому числі й інноваційного оновлення технологій сільськогосподарського виробництва, обмежені. Тому використання напрацьованих у світовій практиці методів фінансування інноваційної діяльності та адаптація їх до умов української економіки набувають позачергового значення. Стає необхідним пошук ефективних інструментів фінансового забезпечення інновацій і принципово нових джерел, форм та методів фінансування новітніх технологій.

На підприємствах агропромислового комплексу інноваційні процеси реалізуються у таких формах, як:

- 1) провадження нових продуктів;
- 2) запровадження нових способів та методів господарської діяльності;
- 3) вихід підприємства на нові ринки збуту сільськогосподарської продукції та сировини;
- 4) пошук альтернативних джерел сировинного забезпечення;
- 5) застосування нових підходів щодо кадрової політики;
- 6) перехід до ефективних механізмів управління господарською діяльністю.

Інноваційна діяльність потребує значних фінансових вкладень і має високий ступінь ризику, що вимагає її особливої підтримки, так як суто ринкові механізми не можуть забезпечити перетікання необхідних ресурсів для здійснення перспективних масштабних інноваційних проєктів, особливо в соціальній сфері. Фінансування інноваційної діяльності визначає успіх чи невдачу інноваційних проєктів і програм. Здатність підприємства акумулювати достатньо коштів для реалізації інноваційних задумів впливає на швидкість виведення інновації на ринок, а отже – на її комерційний успіх. Однак не кожне

підприємницька структура має достатньо власних коштів для цього, що зумовлює пошук інших джерел їх надходження. Інвестиції, залучені з різних джерел, мають різну ціну. На їх вартість впливають, зокрема, організаційна форма фінансування і тривалість інвестиційного періоду. Вибір ефективних форм фінансування інноваційних програм і проектів забезпечує високу економічну віддачу інноватору та інвестору.

Сучасний стан фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні представлено такими проблемами:

- брак власних коштів, спричинений незадовільним фінансовим станом підприємств;

- висока вартість кредитних ресурсів;

- нерозвиненість ринку венчурного капіталу, що зумовлює низький рівень участі вітчизняних інвесторів;

- державна підтримка у формі прямого фінансування має істотні бюджетні обмеження та не узгоджена з пріоритетами інноваційного розвитку;

- надання податкових пільг підприємствам, які здійснюють продуктові і технологічні інновації, виступає дієвим механізмом впливу держави на прискорення інноваційних процесів;

- принципи формування та розвитку спеціалізованих державних (комунальних) інноваційних фінансово-кредитних установ в Україні;

- домінування механізмів самофінансування;

- обмеженість зовнішніх джерел залучення коштів.

Усе це зумовлює потребу в удосконаленні механізмів фінансування інноваційної діяльності. Основними напрямками вдосконалення фінансового забезпечення інноваційної діяльності на підприємствах є:

- прийняти закони України «Про визначення національних пріоритетів» та «Про формування Банку Розвитку», що дозволить створити законодавчу базу для концентрації ресурсів на фінансовому забезпеченні пріоритетних напрямів інноваційної діяльності;

- закріпити у Податковому кодексі України порядок і розмір надання податкових пільг інноваційним проектам, контроль за їх використанням і поверненням коштів до бюджету в разі їх нецільового використання;
- встановити особливий порядок стимулювання інноваційної діяльності підприємств, зокрема, за рахунок амортизаційної та податкової політики і кредитування;
- запровадити довгострокове державне стратегічне планування інвестиційної діяльності з включенням до нього державних програм розвитку, які б відповідали національним пріоритетам, і передбачали їх забезпечення фінансовими ресурсами;
- Кабінету Міністрів України розробити нормативні акти щодо вимог до державних інвестиційних проектів, які підлягають затвердженню на рівні КМУ, гарантій їх фінансування, зокрема Банком Розвитку, а також розробити комплексну Державну програму щодо розвитку венчурного інвестування в Україні.

Отже, у системі фінансового забезпечення інновацій слід дотримуватися принципу концентрації державної підтримки на фінансуванні інноваційної діяльності підприємств на початкових етапах інноваційного процесу та на впровадженні технологій.

Література:

1. Мазнев Г.Є. Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору / Г.Є. Мазнев // Економіка АПК, 2014. - №9. – С.5-13.
2. Гончарова О.М. Особливості інноваційної діяльності підприємств АПК України / О.М. Гончарова, Г.А. Єгорова //Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми сучасної економіки». – м. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2015. – Ч.2. – 120 с.

3. Єгоров І.Ю. «Інноваційна Україна – 2020»: основні положення національної доповіді / І.Ю. Єгоров // Науковий журнал: Економіка України. – 2015. – № 9. – С.4-18.